

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XII. évfolyam 8. szám
2009. május 8.

**Gabona és Ipari Növények
XII. évfolyam 8. szám**

2009. 18. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Medináné Lázár Virgilia

lazar.virgilia@aki.gov.hu

Keresztessyné Mohr Katalin

keresztessyne.mohr.katalin@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	8
A gabonafélék jegyzése.....	12
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	19
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára	19
Külpiaci információk.....	20
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	25
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	27
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	30
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	30
Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések.....	31
A napraforgóolaj fogyasztói ára.....	31
BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET.....	32

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az IGC várakozásai szerint kismértékben csökken a búza, ugyanakkor enyhén nő a kukorica globális vetésterülete 2009-ben az előző évhez képest.
- A búza globális kibocsátása várhatóan 5,6, a kukoricáé 0,7%-kal lesz alacsonyabb a 2008. évi mennyiségnél.
- Magyarországon csaknem befejeződött a kukorica vetése május első napjaiban.
- Az étkezési búza hazai termelői ára 2 ezer forinttal csökkent, a kukoricáé több mint ezer forinttal nőtt áprilisban márciushoz viszonyítva.
- Az USA-ban a tavaszi munkák késése a jegyzések emelkedését idézte elő a chicagói árutőzsdén. Átmeneti csökkenés következett be azonban a sertésinfluenza hírére.
- A BÉT árupiaci szekciójában elsősorban a szárazság miatti aggodalmak okozták az eurobúza és a takarmánykukorica jegyzésének emelkedését.

Világpiaci kitekintés¹

Az IGC áprilisi előrejelzése szerint a **globális búzakibocsátás** 651,2 millió tonnára tehető 2009-ben, ez 37 millió tonnával marad el az előző évitől. Az **USA-ban** a közelmúlt esőzéseinek köszönhetően javult az őszi búza állományok állapota a déli síkvidéki területeken, ahol korábban a növények szárazságtól szenvedtek. A búza összes vetésterülete (durummal, tavaszi búzával) 23,7 millió hektárra becsülhető. Ez 7%-kal marad el az előző évitől. Legnagyobb mértékben a lágybúza (Soft Red Winter) területe csökkent a kukorica és szója betakarításának késése következtében. A világ egyik meghatározó búzaexportőrének számító országban, **Kanadában** főleg tavaszi búzát termesztenek. Az előzetes adatok szerint 2009-ben nem változik a vetésterülete az előző évihez képest, 10,2 millió hektár körül alakul. Átlagos hozamokkal számolva 25 millió tonna termés várható az idén (2008: 28,6 millió tonna). **Oroszországban** a szokásosnál alacsonyabb hőmérséklet lassítja a búza fejlődését az ország középső és északi részein, ugyanakkor kedvezően meleg az idő a déli területeken. A búza vetésterülete az előző évihez képest várhatóan 2%-kal visszaesik a tavaszi búza vetésterületének csökkenése miatt. Így összesen 25,5 millió hektáron 52 millió tonna termésre számítanak. **Ukrajnában** a nedves márciusi idő után a száraz és meleg április segítette a búza fejlődését. Az előző évinél félmillió hektárral kisebb területen 18,9 millió tonna termés várható. Az **Európai Unió** középső és keleti régióiban az átlagosnál melegebb idő következtében az őszi vetésű növények jól fejlődnek, de egyre nagyobb szükség van a csapadéokra. A termés 140,7 millió tonna körül valószínűsíthető 2009-ben. Ez 7%-kal marad el a 2008. évi rekordtól, ami részben a vetésterület 3%-os csökkenésének, részben az alacsonyabb hozamoknak tulajdonítható. **Argentínában** a tervezettnél kisebb, 5 millió hektár lehet a búza vetésterülete,

¹ IGC – International Grains Council

amely azonban így is meghaladja az előző évit. A termést jelenleg 13 millió tonnára prognosztizálják a következő gazdasági évre, ami több mint 50%-os bővülést jelent a 2008/2009. gazdasági évhez képest. **Brazíliában** a tartós szárazság akadályozhatja az őszi búza vetését. Átlagos hozammal számolva 2,3 millió hektáron 5,3 millió tonna termést várnak.

A búza és a kukorica vetésterülete és termelése, 2008-2009

	Búza			
	vetésterület (millió ha)		termelés (millió tonna)	
	2008*	2009**	2008*	2009**
EU-27	26,8	26	151,3	140,7
Kazahsztán	23,6	13,3	13	14
Oroszország	26	25,5	63,7	52
Ukrajna	7	6,5	25,9	18,9
Kanada	10	10	28,6	25
USA	22,5	21	68	58,7
Argentína	4,2	5	8,5	13
Brazília	2,3	2,3	6	5,3
Kína	23,4	23,5	112,5	104
India	28,2	28,4	78,6	78
Ausztrália	13,6	13	21,4	22,5
Világ összesen	223,9	223,2	687,8	651,2

	Kukorica			
	vetésterület (millió ha)		termelés (millió tonna)	
	2008*	2009**	2008*	2009**
EU-27	8,9	8,8	62,9	60
Kanada	1,2	1,2	10,6	10,5
USA	31,8	31,3	307,4	315
Argentína	2,6	3,3	13,5	20,5
Brazília	14	14	51,9	53
Kína	29	29,2	165,5	155
India	8,3	8,4	17	18,5
Világ összesen	152,3	153,3	783,4	778

* Becslés.

** Előrejelzés.

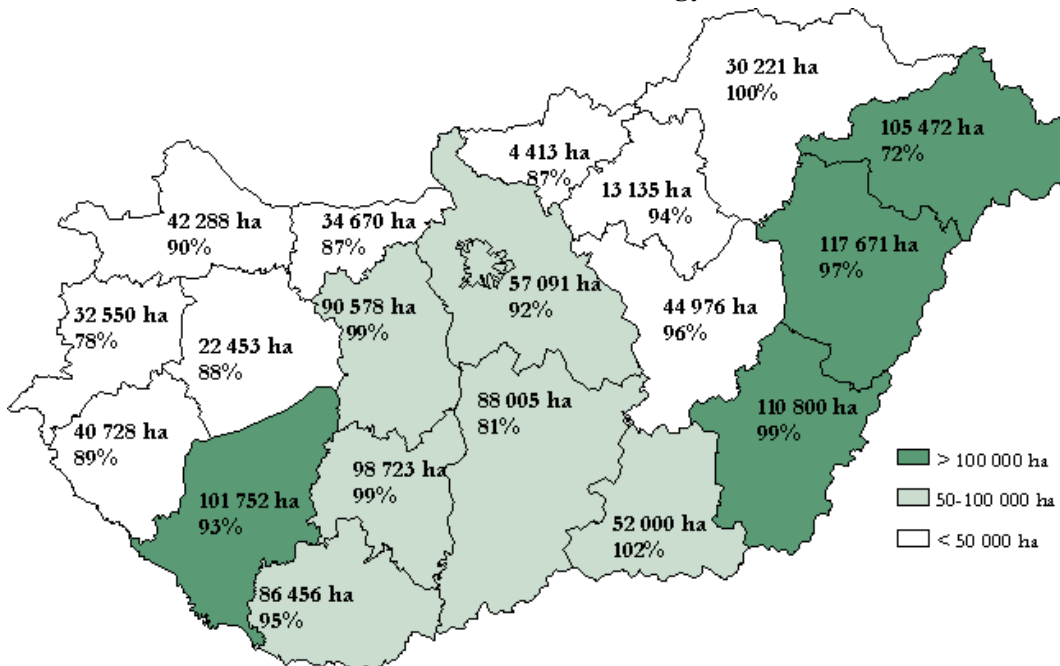
Forrás: IGC

A **kukorica globális kibocsátása** az idén várhatóan 778 millió tonnára esik vissza az előző évi 783,4 millió tonnával szemben. A vetésterület 0,7%-kal 153,3 millió hektárra nő. Az **USA-ban**, miután a gazdálkodók egy része szójababra váltott, a kukorica 2009. évi vetésterülete várhatóan 31,3 millió hektárra csökken. A kisebb vetésterület ellenére, magasabb hozamokkal számolva 315 millió tonna kukoricatermést prognosztizálnak 2009-re. A hűvös, nyirkos idő azonban akadályozza a munkákat a kukoricaöbven. A **FÁK országokban** a magas inputköltségek következményeként jelentősen csökkenhet a kukorica kibocsátása 2009-ben. A legnagyobb visszaesés Ukrajnában valószínűsíthető, ahol a gazdasági válság okozta finanszírozási gondok következtében 7,5 millió tonna termést várnak, amely 34%-kal marad el az előző évitől. A kukorica vetésterülete az **EU-27-ben** 8,8 millió hektárra becsülhető, ami valamivel alacsonyabb az előző évinél. A termelés várhatóan 3 millió tonnával csökken 2009-ben, vagyis 60 millió tonnára tehető. A kibocsátás visszaesése valószínűsíthető Németországban, Oroszországban, Magyarországon és Olaszországban, míg Romániában a nagyobb terület és a magasabb hozamok függvényében növekedésre számítanak (pontos adatok még nem állnak rendelkezésre).

Tavaszi munkák²

Az ábra a megyénkénti vetési szándékot és a 2009. május 4-ig elvégzett munka százalékát mutatja a kukorica esetében.

A kukorica vetésterülete megyénként

Forrás: MgSzH adatai alapján saját szerkesztés

2 MgSzH

Az MgSzH legfrissebb, 2009. május 4-i adatai alapján Magyarországon csaknem befejeződött a kukorica vetése. A tervezett terület 92%-án végeztek a munkával. Tavaszi árpát az idén 127 712 hektáron vetnek a gazdálkodók, ennek 99%-a a jelzett időpontig meg is valósult. A meleg, napsütéses idő segítette a szántóföldi munkálatokat, azonban az állományok megfelelő keléséhez, fejlődéséhez rövid időn belül csapadékra van szükség.

Termelői árak

A gabonafélék hazai termelői ára kismértékben csökkent 2009 18. hetében (1-2. táblázat). Az étkezési búza esetében tonnánként 1000, a takarmánykukoricánál 500 forinttal volt alacsonyabb az ár a 18. héten az előző héthez viszonyítva. Ez búzánál 47, kukoricánál 34,5%-kal alacsonyabb árszintet jelent az előző év azonos időszakához képest.

Az étkezési búza havi termelői ára áprilisban több mint 2 ezer forinttal volt alacsonyabb a márciusinál. A csökkenés hátterében a differenciált minőség mellett az akkor még kedvezőbb termésvárakozások álltak. A napos, meleg tavaszi időjárás segítette az őszi vetésű állományok fejlődését. A tartós csapadékhiány azonban a következő hetekben árnövekedést indukálhat, ami a tőzsdei jegyzésekben már meg is jelent. A takarmánykukorica termelői ára áprilisban tovább nőtt, megközelítve a 30 ezer forintot. A vetés befejezése után szintén a csapadék a kritikus tényező. A növények keléséhez és a kezdeti fejlődéshez rövid időn belül jelentősebb mennyiségű esőre van szükség.

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén mind a búza, mind a kukorica jegyzése erőteljes növekedésnek indult a 17-18. héten (5-6. ábra). Az emelkedést elsősorban az okozta, hogy a kedvezőtlenül esős időjárás hátráltatta mind a tavaszi búza, mind a kukorica vetését az USA-ban. A sertésinfluenzával összefüggő kisebb hús- és takarmánykereslet miatti félelmek hatására átmeneti csökkenés is megfigyelhető, azonban a vetés körüli gondok újra emelték a jegyzéseket.

A párizsi árutőzsdén a búza jegyzése kezdetben növekedett a szárazság miatti aggodalmak, valamint az élénk algériai és iráni kereslet következtében (7. ábra). A sertésinfluenza megjelenése Európában is felerősítette a kereslet visszaesésével kapcsolatos félelmeket, ami a jegyzések csökkenéséhez vezetett. Európa egyes térségeiben a kedvező időjárás az ármérséklődés irányába hatott. Kismértékű emelkedés figyelhető meg azonban a 18. hét végén, ami az USA erősödő jegyzéseivel magyarázható. A kukorica jegyzése az elmúlt két hétben az előző időszakhoz viszonyítva magasabb szinten stabilizálódott, elérve így a búzáét (8. ábra).

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az euróbúza jegyzése az újtermésre vonatkozóan 4-6 ezer forinttal nőtt a 17-18. héten (3-4. ábra). A termésátlagok miatti aggodalmak lendítettek a tőzsdei jegyzéseken. A szárazság eddig az Alföldön okozott jelentős károkat az őszi veté-

sekben, helyenként már csak közepes hozamokkal számolnak. Szintén a száraz időjárásnak köszönhető a takarmánykukorica jegyzésének emelkedése, hiszen a friss vetések is igénylik a tavaszi csapadékot, ami egyelőre várat magára.

Értékesítési és fogyasztói árak

A PÁIR adatszolgáltatói körének adatai szerint a finomliszt, a fehér kenyérliszt és a búzadara feldolgozói értékesítési ára tovább csökkent áprilisban, ugyanakkor a rétesliszté alig változott (11-14. ábra). Az előző év azonos időszakához viszonyítva a finomliszt ára 24%-kal, a rétesliszté 18%-kal, a fehér kenyérliszté 26%-kal és a búzadararé 20%-kal volt alacsonyabb 2009 áprilisában.

A KSH adatai szerint márciusban sem történt lényeges változás a fogyasztói árak tekintetében (15-16. ábra). A finomliszté 2008. decemberében csökkent lényegesen, azóta stagnál. A fehér kenyér fogyasztói ára 2008 júniusától minimálisan mérséklődött.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint

Megnevezés	Mérték- egység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Ma- gyarország	2009. 17. hét	2009. 18. hét	2009. 18. hét/ 2009. 17. hét (%)
Étkezési	tonna	10 344,30	9 554,46	-	6 655,48	20 266,36	304,51
búza	Ft/tonna	31 219,83	34 518,75	-	33 886,58	32 852,96	96,95
Takarmány-	tonna	-	-	-	1 677,49	1 314,26	78,35
búza	Ft/tonna	-	-	-	29 922,75	28 630,33	95,68
Takarmány-	tonna	2 231,94	2 108,16	-	17 094,39	5 633,22	32,95
kukorica	Ft/tonna	30 978,57	30 425,59	-	30 868,81	30 352,95	98,33
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-	-

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A gabonafélék országos termelői ára

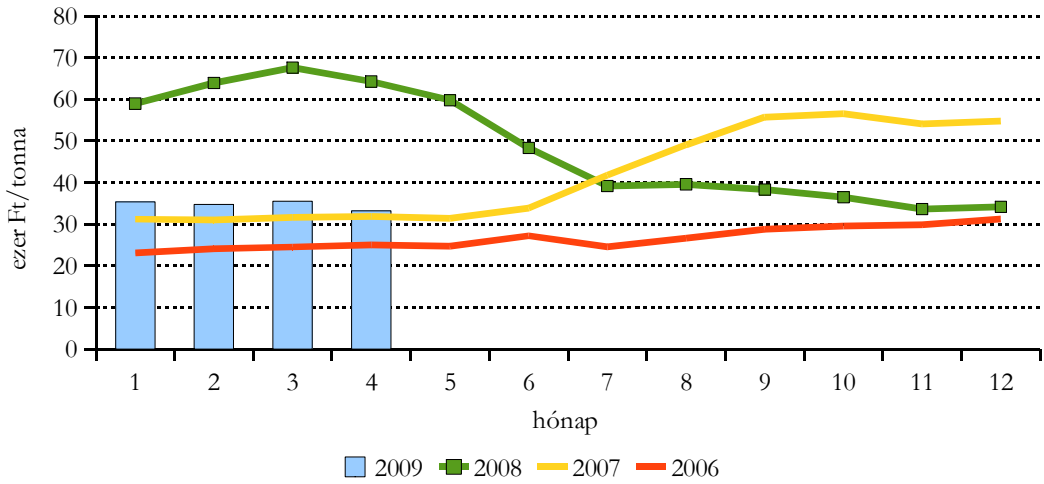
Megnevezés	Mérték- egység	Országos				
		2008. 18. hét	2009. 17. hét	2009. 18. hét	2009. 18. hét/ 2008. 18. hét (%)	2009. 18. hét/ 2009. 17. hét (%)
Étkezési	tonna	9 447,08	6 655,48	20 266,36	214,53	304,51
búza	Ft/tonna	62 420,29	33 886,58	32 852,96	52,63	96,95
Takarmány-	tonna	-	1 677,49	1 314,26	-	78,35
búza	Ft/tonna	-	29 922,75	28 630,33	-	95,68
Takarmány-	tonna	8 003,09	17 094,39	5 633,22	70,39	32,95
kukorica	Ft/tonna	46 339,24	30 868,81	30 352,95	65,50	98,33
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

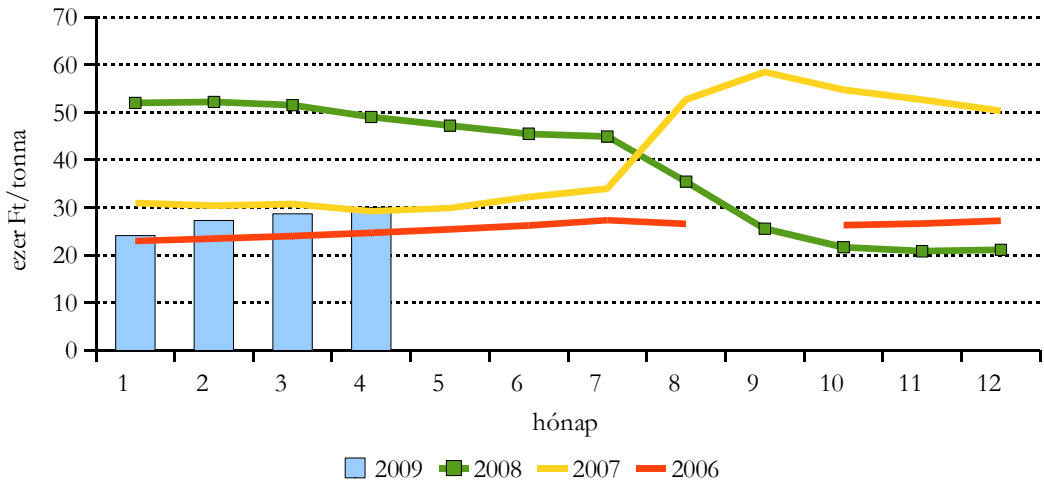
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A takarmánykukorica termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat

Az étkezési búza termelői ára néhány közép-kelet- és nyugat-európai országban

euró/tonna

hét	Észtország	Egyesült Királyság	Németország	Szlovákia	Magyarország
52	-	-	-	135	119
1	118	-	-	-	-
2	109	151	115	116	120
3	116	162	118	135	131
4	-	167	122	132	128
5	-	159	126	128	109
6	-	170	125	136	111
7	-	-	129	123	124
8	141	169	128	109	118
9	128	-	124	132	115
10	158	168	121	116	119
11	141	164	120	115	115
12	137	161	119	108	117
13	118	157	119	118	113
14	118	-	117	114	109
15	111	-	116	117	118
16	129	-	116	114	113
17	-	-	116	-	114
18	-	-	117	-	-

Az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

Észtország: hektolitersúly 72 kg, Hagberg-féle esésszám 180, csírázott szem 3%

Egyesült Királyság: hektolitersúly min. 76 kg, Hagberg-féle esésszám 250

Szlovákia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%

Magyarország: hektolitersúly 76 kg, csírázott szem max. 2%, Hagberg-féle esésszám 230

3. táblázat folytatása

hét	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
52	134	117	145	98	178
1	-	116	-	97	128
2	-	119	-	97	-
3	137	122	162	95	172
4	137	116	175	97	123
5	144	117	145	101	131
6	136	121	148	105	142
7	137	120	147	104	140
8	141	118	135	104	139
9	135	116	140	106	142
10	135	116	149	109	138
11	-	116	147	110	134
12	-	122	157	-	140
13	-	118	151	-	136
14	-	115	158	-	137
15	-	124	155	-	135
16	-	126	151	-	136
17	-	122	-	-	128
18	-	-	-	-	-

Az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

Oroszország: nedvességtartalom max. 15%,

Lengyelország: hektolitersúly min. 76 kg, idegenmag-tartalom max. 6%

Lettország: nedvességtartalom max. 13%, idegenmag-tartalom max. 5%, csírázott szem max. 3%

Bulgária: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max.14%, idegenmag-tartalom max. 4%

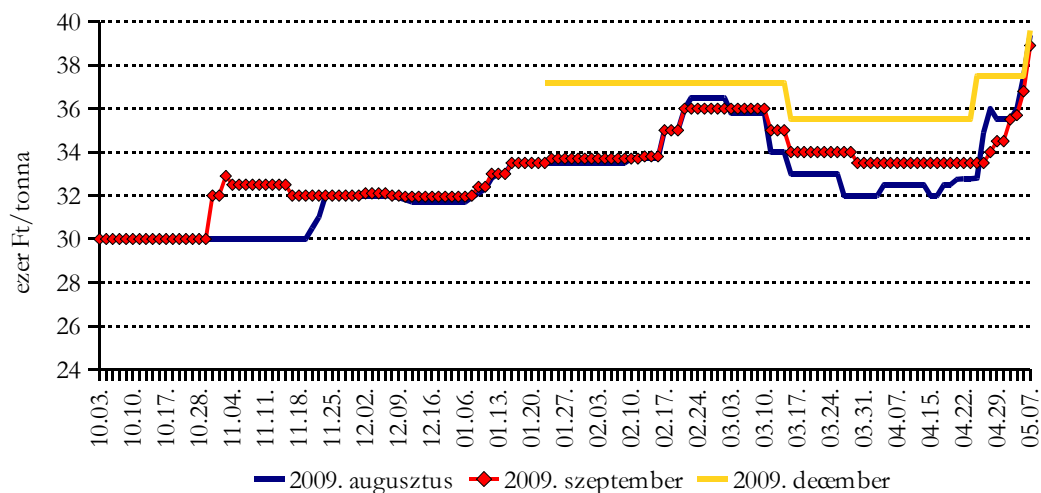
Litvánia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 3%

Forrás: ZMP

A gabonafélék jegyzése

3. ábra

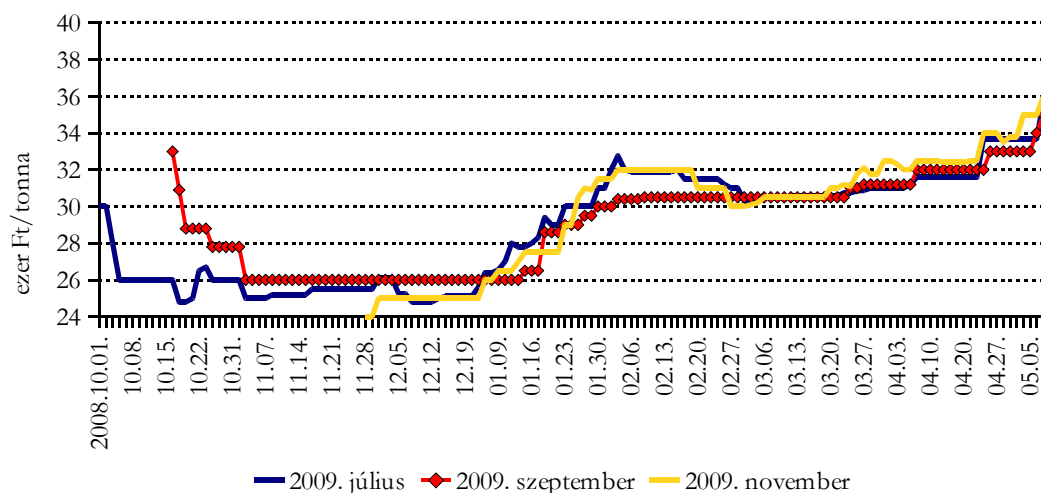
Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

4. ábra

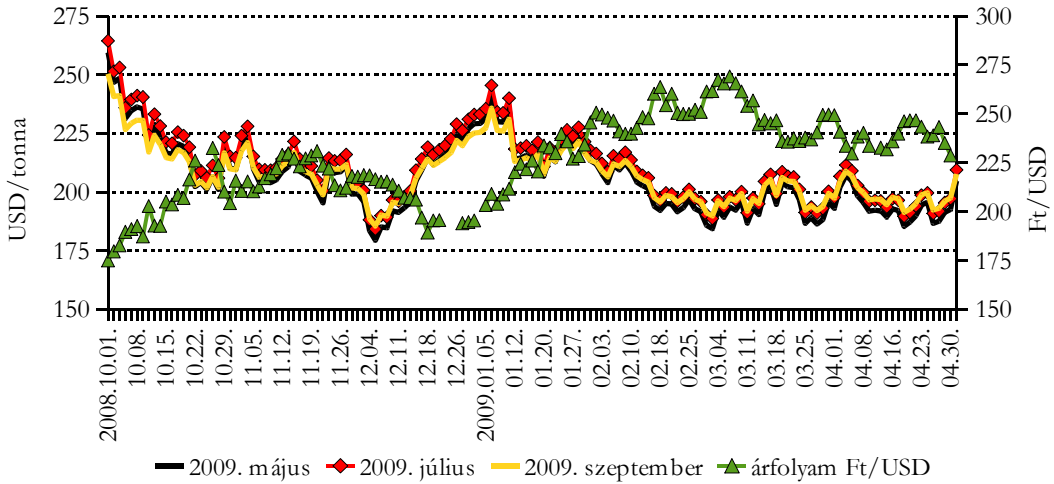
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

5. ábra

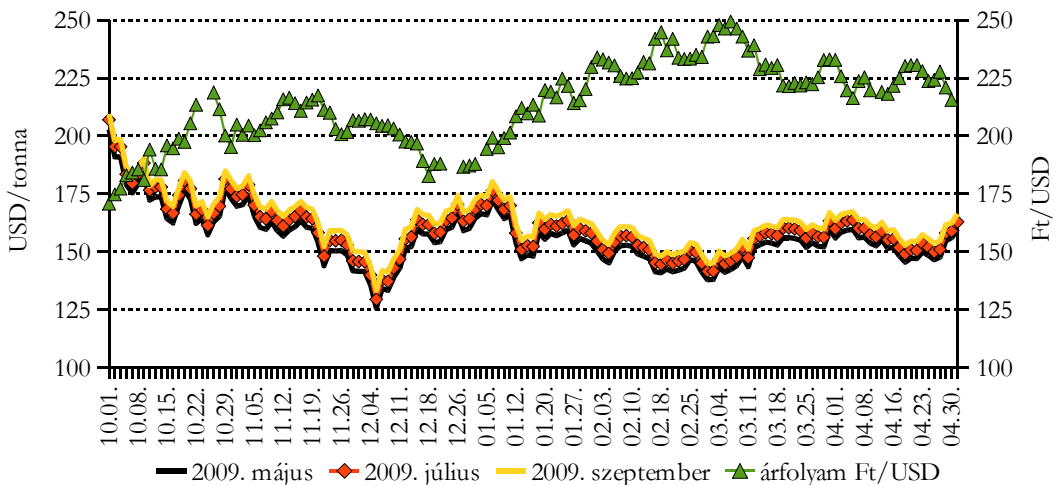
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

6. ábra

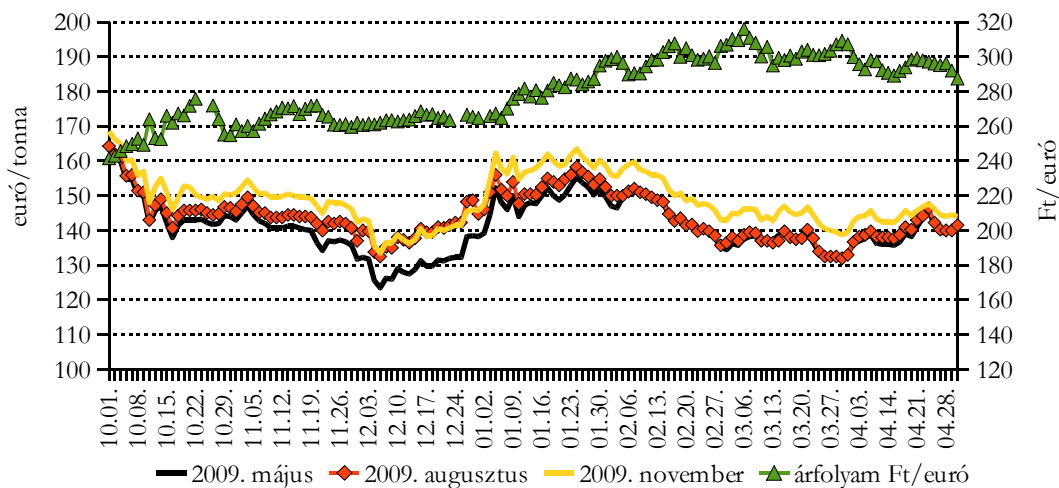
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

7. ábra

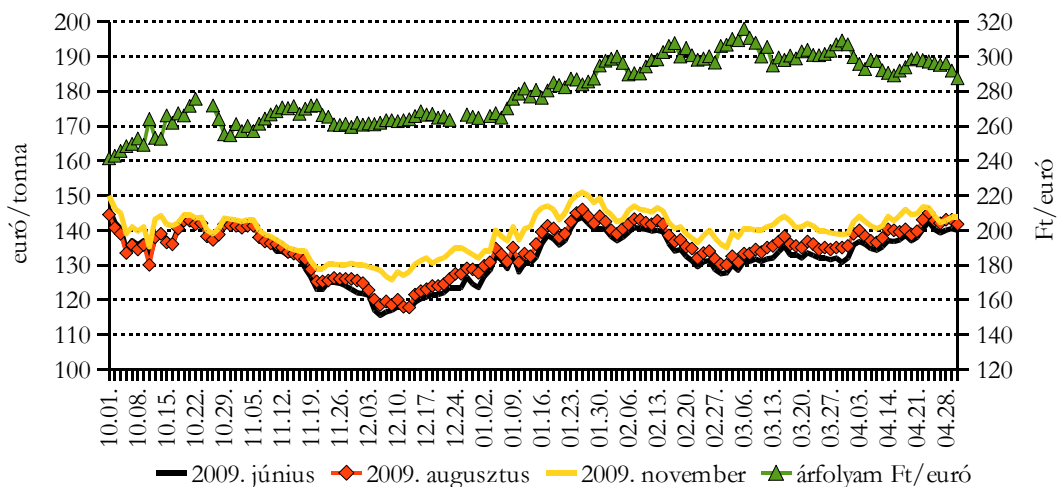
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

8. ábra

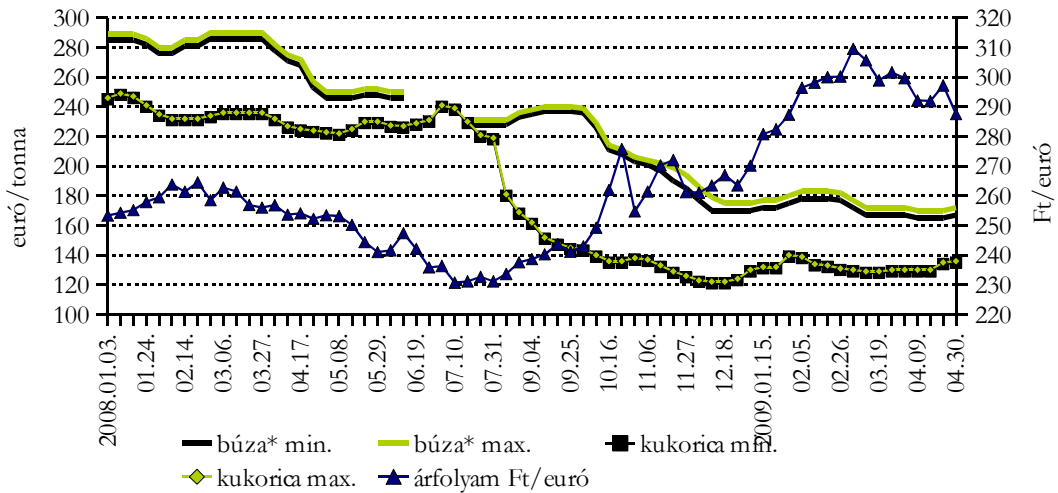
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

9. ábra

A búza* és a kukorica jegyzése a bolognai árutőzsdén

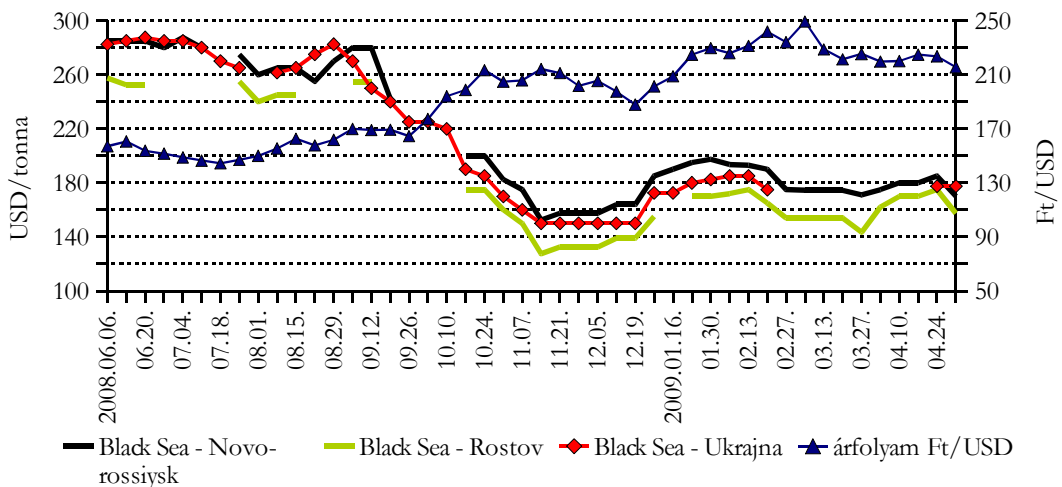

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl, fehérje 13,5%)

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna, MNB

10. ábra

A malmi búza orosz és ukrán kikötői ára (FOB)

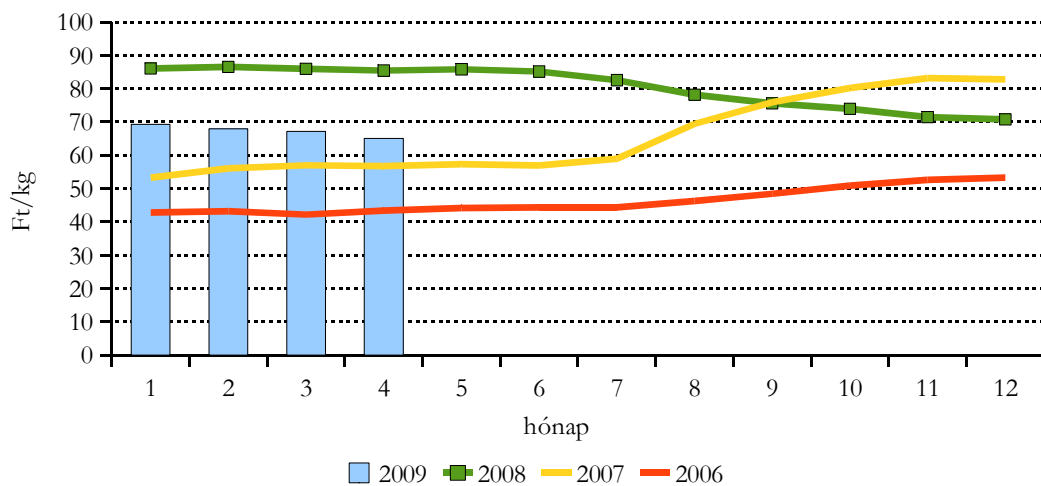

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority, MNB

11. ábra

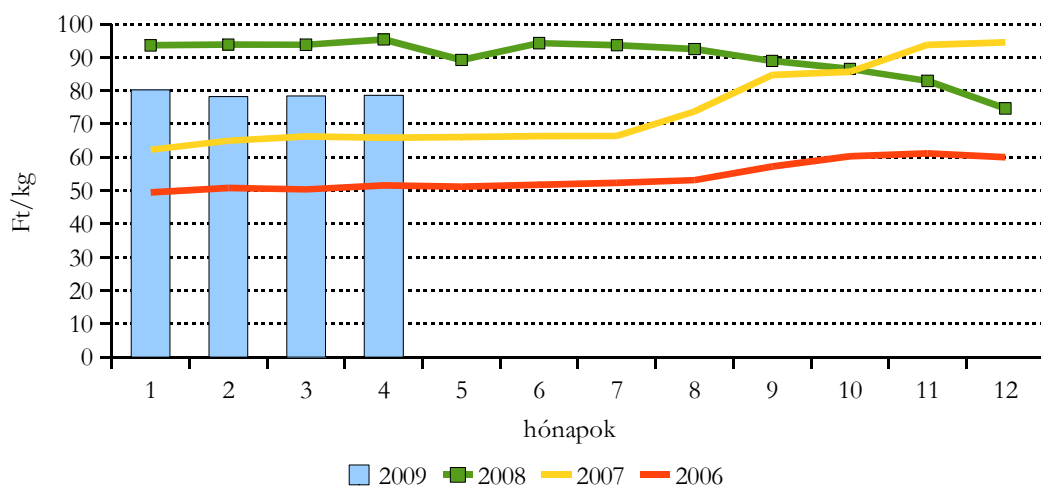
A finomliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra

A rétesliszt feldolgozói értékesítési ára

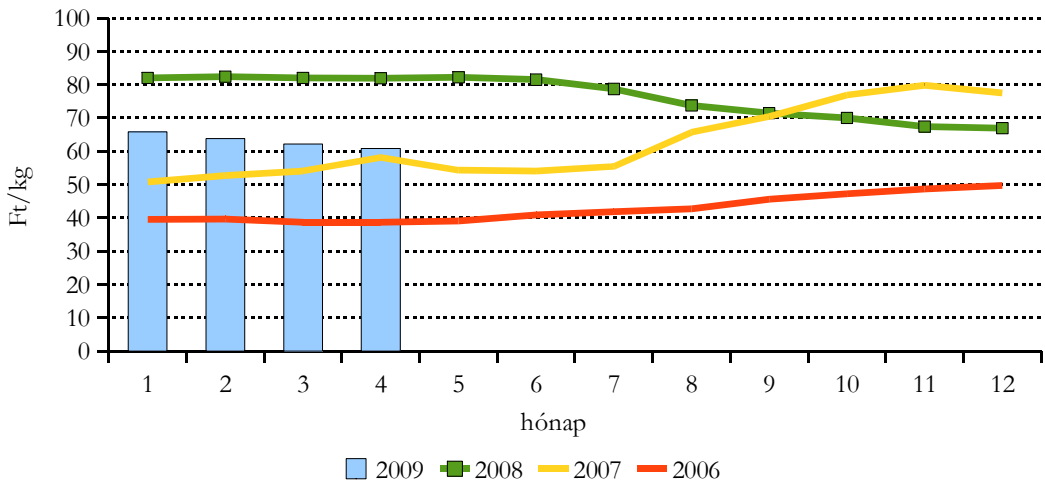

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra

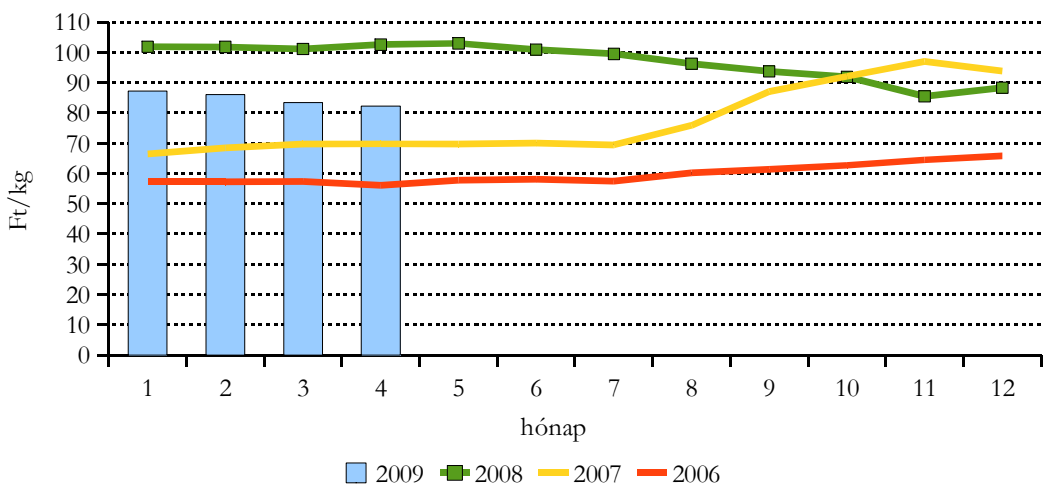
A fehér kenyérliszt feldolgozó értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

14. ábra

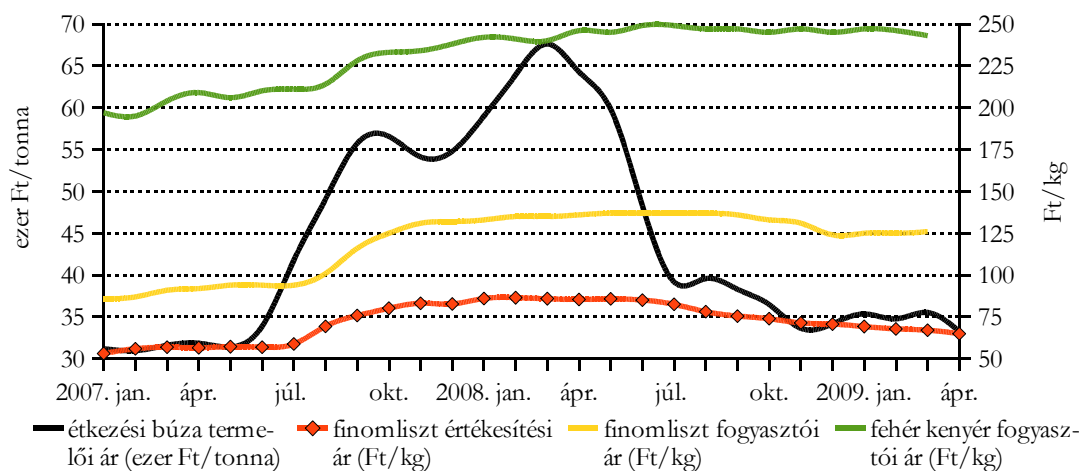
A búzadara feldolgozó értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

15. ábra

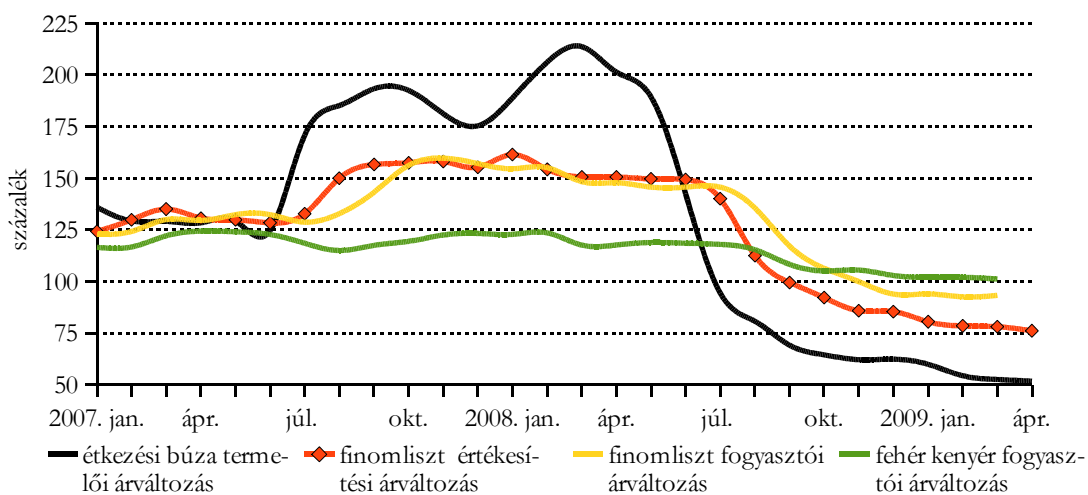
Fázisárak a gabona termékpályán

Forrás: AKI PÁIR, KSH

16. ábra

Árváltozások a gabona termékpályán*

* Előző év azonos időszaka=100%.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

4. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2008. 18. hét	2009. 17. hét	2009. 18. hét	2009. 18. hét / 2008. 18. hét [%]	2009. 18. hét / 2009. 17. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1115,18	1701,93	1496,00	134,15	87,90
ömlesztett	Ft/kg	82,25	61,69	61,76	75,09	100,13
Finomliszt BL 55	tonna	1398,55	1740,36	1647,12	117,77	94,64
zsákos	Ft/kg	85,32	63,84	63,86	74,84	100,02
Finomliszt BL 55	tonna	385,39	693,40	604,61	156,88	87,20
zacskós	Ft/kg	92,77	72,40	72,44	78,09	100,06
Rétesliszt BFF 55	tonna	54,00	84,34	60,42	111,89	71,64
ömlesztett	Ft/kg	90,33	73,56	73,86	81,76	100,40
Rétesliszt BFF 55	tonna	41,01	20,30	16,45	40,11	81,03
zsákos	Ft/kg	88,90	72,35	74,34	83,62	102,74
Rétesliszt BFF 55	tonna	87,21	127,64	51,16	58,66	40,08
zacskós	Ft/kg	99,62	82,79	83,04	83,36	100,30
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	531,46	1214,23	1127,99	212,24	92,90
ömlesztett	Ft/kg	80,88	60,06	58,50	72,33	97,41
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	942,83	825,91	1200,23	127,30	145,32
zsákos	Ft/kg	83,59	62,30	61,27	73,30	98,35
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	180,74	610,92	487,99	270,00	79,88
ömlesztett	Ft/kg	86,42	65,70	65,40	75,68	99,55
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	52,13	113,03	71,90	137,92	63,61
zsákos	Ft/kg	88,64	70,31	69,16	78,03	98,37
Étkezési búzadara AD	tonna	43,04	59,71	36,52	84,85	61,16
zacskós	Ft/kg	104,11	82,94	84,13	80,81	101,44

Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2008. május	2009. április	2009. május*
Finomliszt BL 55	158	154	163
Fehér kenyér	241	238	243
Félbarna kenyér	220	215	218
Étkezési búzadara AD	182	198	201

* 2009. május 7-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2009. május 1.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chi- cago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény bú- za)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2009. május	142,00	40 828	2009. május	204,73	44 130	2009. május	223,10	48 089
2009. augusztus	141,50	40 684	2009. július	209,42	45 140	2009. július	225,86	48 684
2009. november	144,00	41 403	2009. szeptember	219,15	47 238	2009. szeptember	229,53	49 475
2010. január	145,00	41 690	2009. december	227,24	48 982	2009. december	235,04	50 663
2010. március	146,75	42 194	2010. március	233,02	50 227	2010. március	239,82	51 693
2010. május	148,25	42 625	2010. május	236,24	50 922	2010. május	242,76	52 327

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2009. május	255,34	55 039	2009. május	112,00	35 935
2009. július	251,58	54 228	2009. július	113,75	36 497
2009. szeptember	248,64	53 594	2009. november	124,00	39 785
2009. december	251,67	54 247	2010. január	126,75	40 668
2010. március	254,88	54 939	2010. március	128,75	41 309
2010. május	256,26	55 237	2010. május	131,50	42 192

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Étkezési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade. LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2009. június	140,00	40 253	2009. május	159,94	34 475
2009. augusztus	141,75	40 756	2009. július	162,89	35 111
2009. november	143,75	41 331	2009. szeptember	166,34	35 855
2010. január	144,75	41 619	2009. december	170,57	36 766
2010. március	146,00	41 978	2010. március	175,20	37 764
2010. június	145,00	41 690	2010. május	178,54	38 484

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	euró/tonna	Ft/tonna
2009. május	298,25	85 753
2009. augusztus	301,50	86 687
2009. november	307,25	88 341
2010. február	311,50	89 562
2010. május	314,50	90 425
2010. augusztus	311,75	89 634

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2008. 18. hét		2009. 18. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	202	51 208	135	38 700	május
La Pallice	207	52 475	131	37 550	május
Creil*	201	50 955	-	-	május
Németország					
Hamburg	227	57 529	-	-	május
Würzburg	-	-	119	34 215	április
Köln	-	-	131	37 665	április
Drezda	220	55 755	-	-	május
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	220	55 755	134	38 528	április
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-
Ausztria					
Bécs	-	-	116	33 209	április
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	125	35 825	május
Bordeaux/Bayonne	187	47 407	139	39 850	május
La Pallice	186	47 153	134	38 413	május
Németország					
Hamburg	-	-	-	-	-
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2009. 18. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	109	31 219	május
Franciaország			
Rouen	105	30 075	május
La Pallice	-	-	-
Creil*	102	29 356	május
Németország			
Hamburg	-	-	-
Hannover	-	-	-
München	102	29 183	április
Drezda	97	-	április
Dánia			
Koppenhága	157	45 164	április
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	116	33 352	április
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	101	29 040	április
Finnország			
Raisio	101	28 968	április
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	122	34 962	május
Németország			
Hamburg	-	-	-
Hollandia			
Rotterdam*	136	39 103	április
Belgium			
Brüsszel	132	37 953	április

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

11. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2009. 04. 24.		2009. 05. 01.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	322,41	72 090,88	336,08	72 442,04	május	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	414,00	92 570,40	414,00	89 237,70	április	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	-	-	251,30	54 167,72	május	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	394,00	88 098,40	394,00	84 926,70	április	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	-	-	192,80	41 558,04	május	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	-	-	199,90	43 088,45	május	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	177,50	39 689,00	177,50	38 260,13	április	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	313,90	70 188,04	314,20	67 725,81	április	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	304,50	68 086,20	304,50	65 634,98	április	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	193,40	43 244,24	177,40	38 238,57	május	FOB US Gulf
Argentína	-	-	177,10	38 173,91	május	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	149,40	33 405,84	149,20	32 160,06	április	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	-	-	-	-	-	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
 (5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
 (6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
 (9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
 (10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
 (11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
 (12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
 (13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- A szójabab és származékai határidős jegyzése 2009. április második felében csökkent a chicagói árutőzsdén.
- A repcemag jegyzése a szójababéhoz hasonlóan visszaesett a párizsi és a winnipegi árutőzsdén.
- Magyarországon a napraforgó- és repcemag valamennyi határidős jegyzése emelkedett, az előbbie kisebb, az utóbbi nagyobb mértékben.
- Magyarországon a napraforgó 545 084 hektárra tervezett vetésterületének 97%-án végeztek a vetéssel.

Világpiaci helyzet

A chicagói árutőzsdén a szójabab és származékai határidős jegyzésének csökkenéséhez vezetett (1-3. ábra), hogy az EU néhány hete az olcsó amerikai bioüzemanyag, a B99 behozatalára importvámot rótt ki. Ez vetette vissza leginkább a szójaolaj alapanyagú üzemanyag tömeges importját, ami hozzájárult az USA szójabab készleteinek lassabb fogyásához. A sertésinfluenza híre további áresést okozott chicagói árutőzsdén április végén.

A szójabab iránt újra nőtt globális szinten az exportkereslet, ennek hatására május elején emelkedtek a szójabab és a szójaliszt legközelebbi lejáratra szóló határidős jegyzései. A 18. hét utolsó két napján a kőolaj ára néhány centtel emelkedett, a könnyű Brent olaj hordónkénti ára 50,80 dolláron, míg a nyugati féltekén irányadó WTI olajfajta júniusi határidős jegyzése 51,12 dolláron zárt, ami szintén hozzájárult a jegyzések emelkedéséhez.

Az IGC jelentése szerint a 2008/2009. gazdasági évben a világ szójabab kereskedelme 4%-kal, 74,3 millió tonnára csökken az előző gazdasági évhez képest. **Kína** importja azért még mindig erőteljes, ami kompenzálja más országok elmaradó behozatalát az USA-ból, köztük az Uniót is. A Kínai kormány új keretprogrammal arra ösztönzi a termelőit, hogy a jelenlegi szójabab importjuk egy részét, 6 millió tonnát az országban termeljék meg, ugyanis a belföldi ár a világpiaci ár felett mozog.

Az Oil World adatai szerint a 2008/2009. gazdasági évben eddig 100,1 millió tonna szójababot takarítottak be **Dél-Amerikában**, ami 4 millió tonnával marad el az egy hónappal korábban becsülttől. Az elmúlt évhez képest pedig 15%-kal csökken a termés, ennek oka elsősorban az argentin területeket sújtó aszály. Argentínában már csak 36,5 millió tonna szója betakarításával számolnak, míg Braziliában 57 millió, Paraguayban pedig 4,2 millió tonna körüli termés várható. Argentínában 2009. április 29-ig a szójabab 71%-át takarították be, egy héttel korábban még csak a 62%-nál tartottak. A hozamok 4%-kal maradnak el a tavalyitól (2,1 tonna/hektár). Argentína és Paraguay szójabab exportja csökken, az előbbie közel 5 millió, az utóbbi 3-3,5 millió tonnával.

Uruguay az elmúlt két évben folyamatosan növelte a szójabab vetésterületét, elsősorban a kedvező exportlehetőségek miatt. 2007-ben 462 ezer, 2008-ban 575 ezer hektáron vetettek szójababot, az idén a növény vetésterülete 650 ezer hektárra nőtt. Évi 2 t/ha átlaghozammal számolva 1,3 millió tonna termés várható, amelyből kb. 1 millió tonna kerülhet exportra, a többit pedig biodízel gyártásra használják fel.

Kanadában a 2009/2010. gazdasági évben az olajos magvak vetésterülete 1 millió hektárral 15,1 millió hektárra csökken a folyó gazdasági évhez képest. Az idei repce és szójabab készletek a 2009/2010-es gazdasági évben várhatóan csökkennek, a vetésterületek visszaesése és a kisebb terméshozamok miatt.

Európai kitekintés

A párizsi (4. ábra) és a winnipégi árutőzsdén a repcemag jegyzései követték a chicagói árutőzsdé szójabab és termékei jegyzéseinek mozgását. Még mindig elegendő repcemag áll rendelkezésre az Óceánon túl, a készletek azonban rövid időn belül tovább apadnak. Európa-szerte hatalmas az igény a növényi olajokra, ami árnövekedést indukálhat a közeljövőben.

Az Agroconsult adatai szerint a 2009/2010. gazdasági évben 700 ezer tonnával kevesebb, 2,2 millió tonna repcemag kerül betakarításra Ukrajnában, a vetésterület nem változott (1,5 millió hektár) és a várható hozam is elmarad a tavalyitól. Ezzel együtt az export mintegy 35%-kal csökken a korábbi évhez képest.

Hazai körkép

A BÉT-en a napraforgómag és a repcemag határidős jegyzése valamennyi határidőre emelkedett, a repcemagé erőteljesebben (6. ábra). Ennek oka, hogy továbbra is intenzív a kereslet az olajos magvak iránt Magyarországon is, és várhatóan Ukrajna exportja is elmarad az idén a tavalyitól.

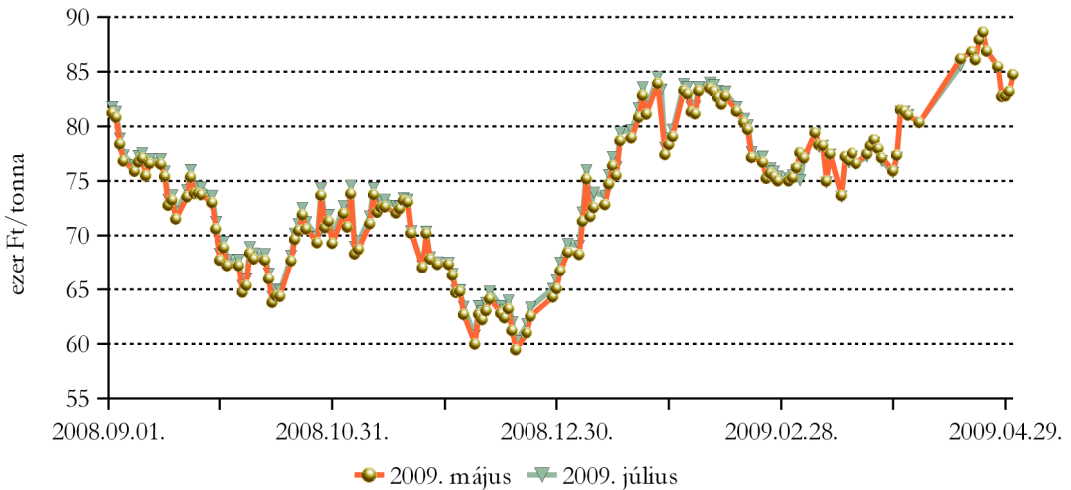
Az MgSzH 2009. május 4-ei adatai szerint a 545 084 ezer hektárra tervezett napraforgó területnek a 97%-án végeztek a vetéssel. Baranya megyében a szándékolt területtől mintegy 200 hektárral nagyobb területen vetettek napraforgót, ezzel szemben Zala és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben még kb. 15%-át, míg a többi megyében 8%-át nem vetették be a tervezett területnek.

Az FVM szerint a március vége óta tartó aszály jelei a sekélyen gyökerező őszi vetésűeknél már látszanak. A repce esetében kisebb a zöldfelület és a virág is csak fél méteres száron helyezkedik el, a szokásos méteres helyett. Így kevesebb a virág, kisebb levélfelületnek kell ellátnia a növényt. Amennyiben rövid időn belül nem érkezik számottevő mennyiségű csapadék, jelentős termés kieséssel számolhatunk.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

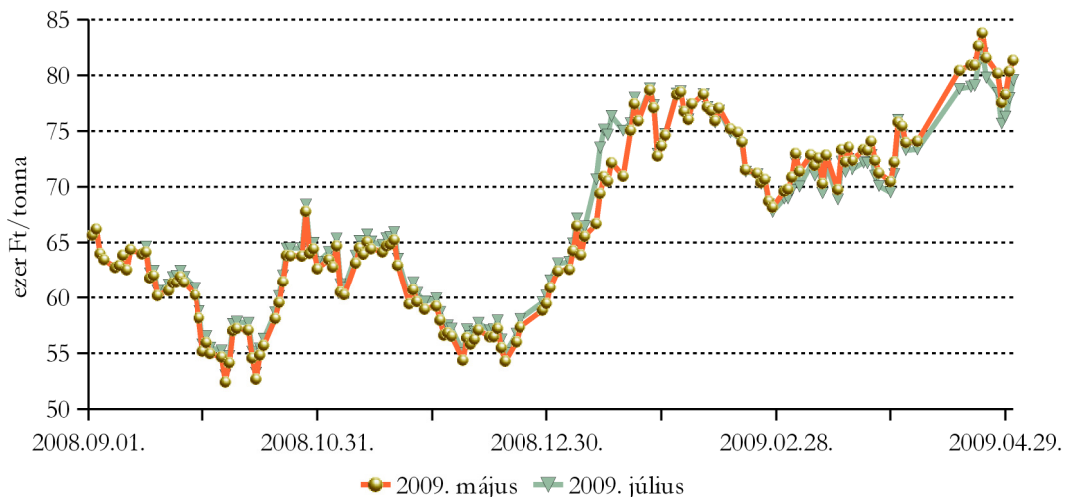
A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

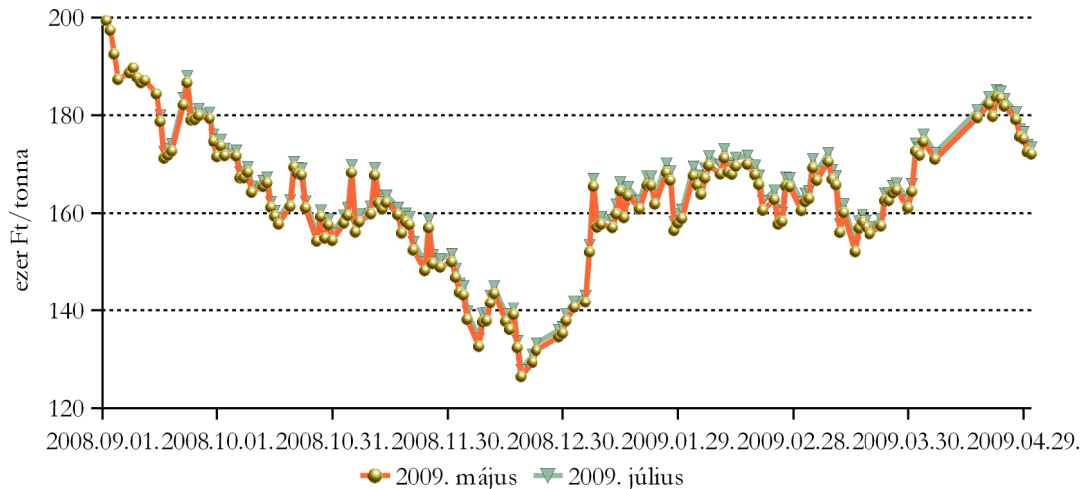
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

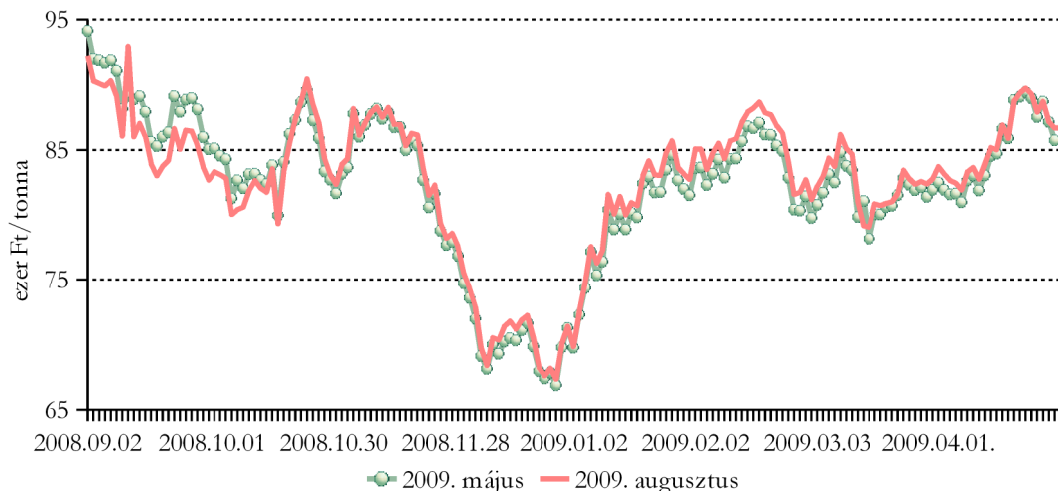
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

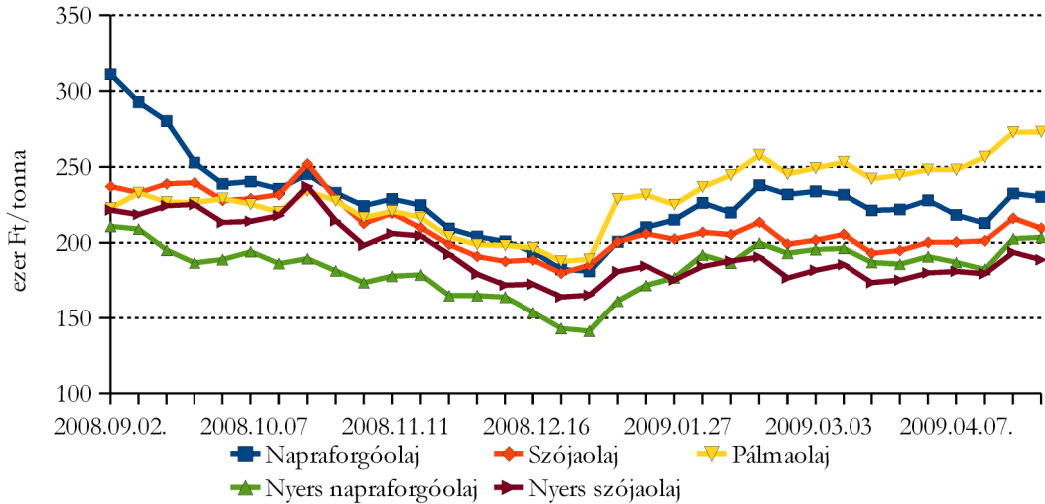
A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF

5. ábra

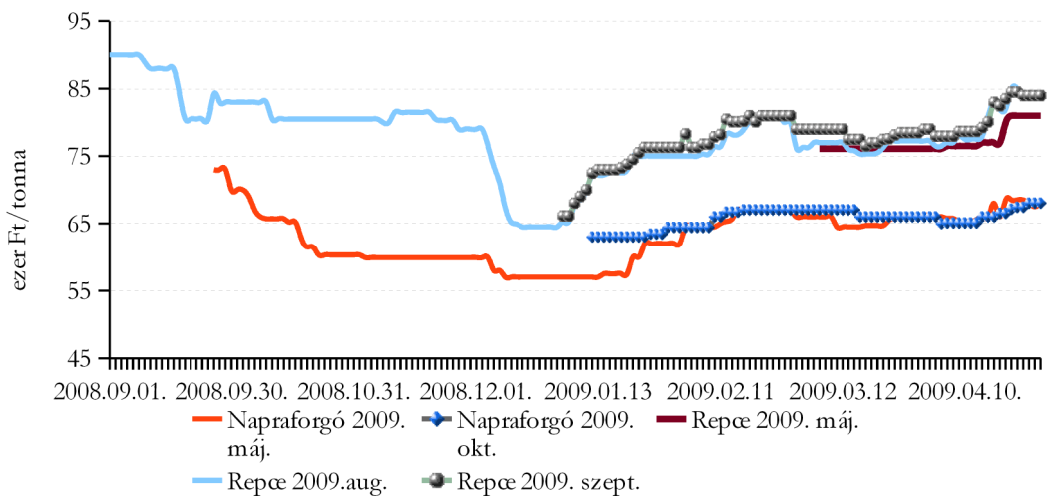
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

**A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó
értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mérték- egység	2008. április	2009. március	2009. április	2009. április/ 2008. április(%)	2009. április/ 2009. március(%)
Ipari napra- forgómag	tonna	9 031	48 049	78 316	532,0	163,0
	Ft/tonna	109 875	68 600	66 697	62,4	97,2
Repce­mag	tonna	-	21 487	45 911	-	213,7
	Ft/tonna	-	80 542	83 224	-	103,3
Nyers napra- forgóolaj	tonna	640	502	-	78,4	-
	Ft/tonna	302 708	162 183	-	53,6	-
Napraforgó- dara	tonna	18 816	17 057	20 079	90,7	117,7
	Ft/tonna	50 216	25 292	28 585	50,4	113,0
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	-	10 254	13 135	-	128,1
	Ft/tonna	-	32 117	34 652	-	107,9

* Előzetes adatok.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	Hollandia	Franciaország	Olaszország	Egyesült Álla- mok	Magyarország
		Ártípus				
		Prompt nagyker. ár	Prompt nagy- ker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesí- tési ár
Napraforgóolaj	2009-04-14	178 508	-	182 433	-	-
	2009-04-21	201 009	-	202 654	-	-
	2009-04-28	196 103	219 225	203 672	-	-
Repceolaj	2009-04-14	180 834	174 438	-	-	-
	2009-04-21	192 932	182 463	-	-	-
	2009-04-28	185 156	207 375	-	-	-
Szójaolaj	2009-04-14	176 473	-	179 526	178 326	-
	2009-04-21	191 437	188 745	193 680	183 673	-
	2009-04-28	183 971	198 488	188 859	175 219	-

Forrás: AKI PÁIR, ZMP, BM, CBOT

3. táblázat

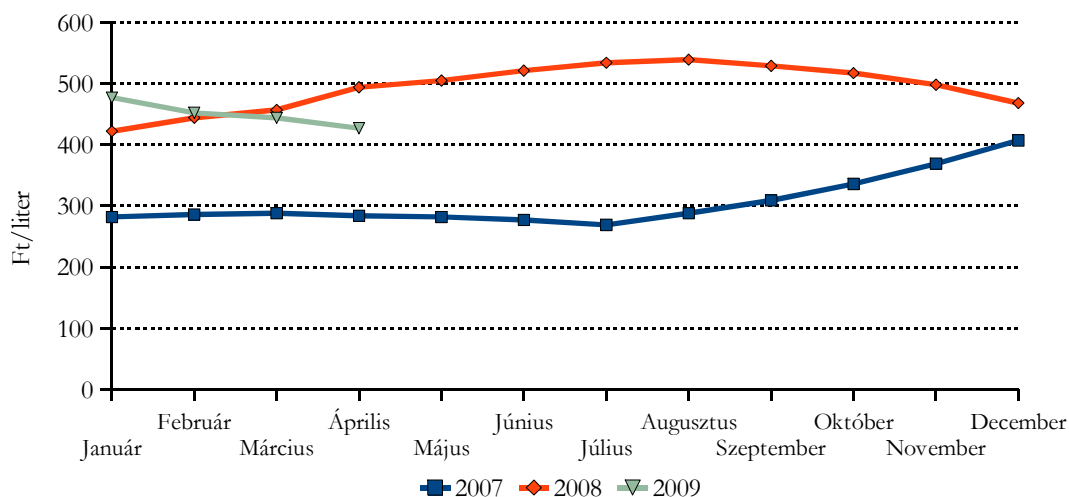
Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Termék	Időpont	Hollandia	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus				
		Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2009-04-14	76 171	70 502	-	61 053	66 142
	2009-04-21	80 762	75 902	-	65 059	66 828
	2009-04-28	84 431	74 803	-	65 916	67 906
Napraforgódara**	2009-04-14	-	36 239	31 980	39 975	30 111
	2009-04-21	34 100	38 392	32 903	42 625	28 471
	2009-04-28	31 462	38 113	33 773	43 697	27 796
Repccemag	2009-04-14	82 858	78 497	75 439	75 590	82 747
	2009-04-21	90 633	83 604	79 967	79 267	85 436
	2009-04-28	87 089	80 802	80 681	82 950	82 722
Repcedara**	2009-04-14	47 970	52 186	47 970	47 244	34 218
	2009-04-21	52 346	55 337	51 150	50 103	35 082
	2009-04-28	50 955	57 591	50 659	52 584	36 410

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** FOB – Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.
Forrás: AKI PÁIR, ZMP, BLPW

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

BIOÜZEMANYAG MELLÉKLET

A világ bioetanol termelése nőtt 2008-ban

A Megújuló Hajtóanyag Szövetség (Renewable Fuel Association) által közzétett első, 2008-ra vonatkozó termelési adatok alapján a világ bioetanol termelése 2007-hez viszonyítva 25%-kal nőtt. Ezt a szakértők az elmúlt év kedvező gabonatermésével magyarázzák. A világ bioetanol árai a FAPRI adatai szerint 2008-ban átlagosan 13,7%-kal emelkedtek 1,76 dollár/gallonra, de az előrejelzések szerint 2009-ben az alacsony olajárak és a gyenge kereslet miatt 16%-os visszaesés várható 1,48 dollár/gallonra. A világ legnagyobb termelő országában az árak folyamatosan esnek.

A világ 5 legfontosabb bioetanol előállító országának termelése

	Bioetanol-termelés (millió liter)		Felhasznált gabona (millió tonna)	
	2007	2008	2007	2008
USA	24424	33840	87,4	95,3
Brazília	18860	24334		
Európai Unió	2144	2758	3,9	5,9
Kína	1827	1883	4,3	4,3
Kanada	794	891	2,3	3,5
Egyéb országok	1194	1466		
Összesen	49243	65172		

Forrás: Renewable Fuel Association, Toepfer

Az **USA-ban** a chicagói árutőzsdén a bioetanol legközelebbi határidőre szóló jegyzése 2009. április 24-én 1,57 dollár/gallon (2008. április 24-én 2,51 dollár/gallon). Az USA 2008-ban 34,81 millió hektáron termelt kukoricát, 2009-ben várhatóan 34,39 millió hektáron lesz. A termelés jövedelmezőségére kedvezőtlenül hat az alacsony olajár, és a bioetanol iránti lanyhuló kereslet. A bioetanol-termelés 2009 januárjától áprilisáig 4%-ot esett vissza.

Brazília termelése 2008-ban 21%-kal 24334 millió literre nőtt, összesen 293 millió tonna cukornádat használtak fel. 2009 elejétől a gyengülő exportlehetőségek miatt folyamatosan esik a brazil bioetanol ára. 2009 17. hetében az bioetanol ára FOB Santos ára 1,19 dollár/gallon volt (2009 január 1. hetében 1,41 dollár/gallon). Az etanol árának csökkenése azt eredményezte, hogy egyre több cukrot állítanak elő a cukornádból, ez belföldön a cukor árának csökkenéséhez vezetett. A SECEX (Foreign Trade Secretariat) közlése szerint Brazília etanol exportja 2009 márciusában februárhoz képest 32,4%-kal esett vissza, 2008 márciushoz viszonyítva pedig 44%-kal.

Kína 2008-ban 1883 millió liter bioetanol állított elő. Az ország termelésének növekedését a kormány központi intézkedése gátolta: a gabonafélék bioetanol célú felhasználását korlátozták, az

élelmiszerek árának emelkedése miatt. A legnagyobb etanolüzemek Kína keleti területein találhatók, a termelés alapanyaga: a búza, a kukorica és a cassava.

Kanadában a termelés legfontosabb alapanyaga a kukorica és a búza. A felhasznált kukorica túlnyomórésze az USA-ból érkezik, ezért a szállítási költségek jelentősen befolyásolják a termelés jövedelmezőségét. Kanadában, Ontario államban termelnek nagyobb mennyiségben kukoricát. A kukorica képezi a termelés alapanyagának 70%-át.

A világ bioetanol kereskedelme 2008-ban 20,2%-kal nőtt, de a FAPRI elemzői szerint 2009-ben 1,3%-os visszaesés várható.

Az Európai Bioetanol Szövetség (EBIO) által közzétett legfrissebb adatok szerint az Európai Unió 17 tagállamában 2800 millió liter etanolt állítottak elő, ami lényegesen meghaladja a 2007-es 1800 millió litert. Az Unió a 2007. évi nagyon gyenge, 11%-kal termelésbővülése után, 2008-ban jelentősen, 36%-kal növelte az etanol előállítását. Az EU termelésének bővülése úgy valósult meg, hogy néhány országban viszont csökkent a bioetanol előállítása.

Néhány EU tagállam bioetanol-termelése

	2006	2007	2008
Franciaország	293	539	1000
Németország	431	394	568
Spanyolország	402	348	317
Ausztria	-	15	89
Svédország	140	120	78
Nagy-Britannia	-	20	75
Olaszország	128	60	60
Finnország	-	0	50
Írország	-	7	10
Hollandia	15	14	9
Belgium	-	-	-

Forrás: European Bioethanol Fuel Association

A termelés legjelentősebb bővülése **Franciaországban** volt, ahol szinte megkétszerezték a kibocsátást (2008: 1000 millió liter, 2007: 539 millió liter). Franciaországban ez év áprilisától megkezdik az E10-es, azaz a 10%-os bekeverési arányt tartalmazó termék értékesítését.

Németország is jelentősen, 32%-kal, 568 millió tonnára tudta növelni termelését. Az ország 404 ezer tonna búzát, 249 ezer tonna kukoricát, 204 ezer rozstot, 63 ezer árpát, 62 ezer tritikálét

és 441 ezer tonna melaszt használt föl etanol előállításra. A termelés növekedése ellenére néhány német üzem veszteségről számol be, amelyet a német adórendszerben bekövetkezett változások és néhány üzem újraindításának költségei okoztak. A Bioenergie AG (Verbio) veszteségeit a kereslet az adórendszer változása miatt bekövetkezett gyengülésével magyarázza. A magas gabonaárak miatt 2007-ben Schwedtben és Zörbigben leállított üzemek újraindítása jelentős befektetést igényelt.

A harmadik legnagyobb európai bioetanol előállító ország ugyan **Spanyolország**, de az ország termelése 2008-ban 317 millió literre csökkent (-9%).

Belgiumban a Biowanze cég 2008-ban állított elő először gabona és cukormelasz alapanyagból etanolt.

Ausztria az első olyan évet zárta, amikor egész évben működtek a bioetanol üzemek.

Nagy-Britanniában, Észak-Angliában 2008-ban beindításra került egy új üzem, mely 1,1 millió tonna takarmánybúza feldolgozására képes, melyből 400-450 millió tonna bioetanol lehet előállítani. Egy további hasonló kapacitású üzem indul be még 2010-ben.

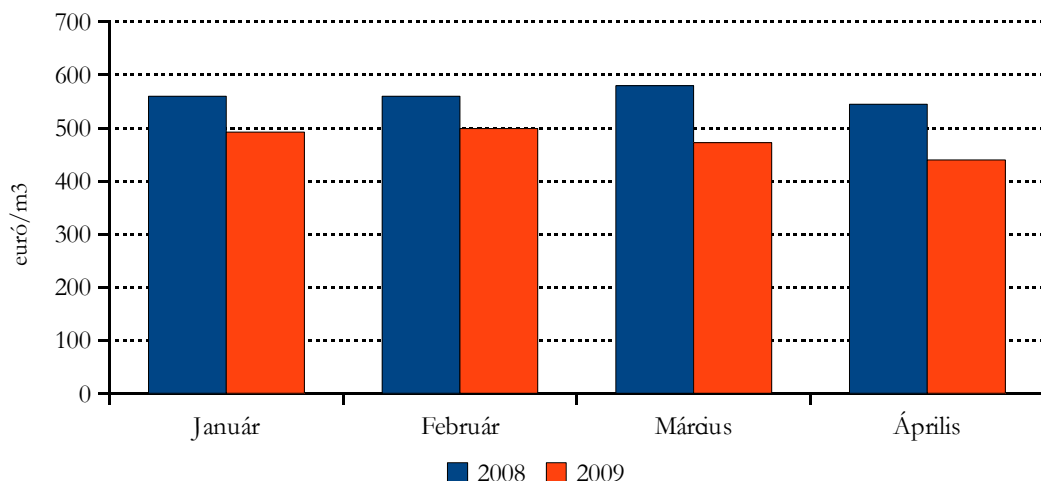
Az EBIO közlése szerint 2008-ban az **Európai Unió** etanol importja 400 millió literrel nőtt 2007-hez képest, 1900 millió literre. Az import bioetanol legnagyobb hányada, 1400-1500 millió liter Brazíliából érkezett. A Rotterdami kikötői hatóság közlése szerint kisebb mennyiségben történt még beszállítás Argentínából, Costa Ricából, Venezuelából és Guatemalából is.

Az Európai Unió afrikai országokkal vette fel a kapcsolatot annak érdekében, hogy megfékezze az egyoldalú brazil importot.

Rotterdamból az import etanol jelentős részét Svédországba (a beszállított teljes mennyiség 30%-át), Finnországba (10%) és Nagy-Britanniába (10%) szállították tovább.

Az Eurostat adatai szerint 2009 januárjában Brazíliából kevesebb etanol (4646 tonna) érkezett a nyugat-európai kikötőkbe, mint 2008 januárjában (10 223 tonna).

A bioetanol árának alakulása 2008 és 2009 első négy hónapjában

FOB ARA T2, spot ár
KN 2207
Forrás:Kingsman

A nyugat-európai kikötőkben az etanol árak alacsonyan mozognak: 2009. április 25-én 425 €/m³ (FOB ARA T2) volt az etanol értéke (2009 január 490 €/m³).

Bibliográfia:

- 2009 USA and world outlook. World biofuels. FAPRI
 World: Grain use for biofuel production expected to rise by 11% in 2009. Toepfer 2009. április 14.
 U.S. weekly ethanol margins slump on corn spike. Thomson Reuters biofuel weekly 2009. április 6-10.
 Hunt Nigel: Biofuels may bring wheat imports into North England. Thomson Reuters 2009. április 6-10.
 EU will need African ethanol to meet targets – study. Thomson Reuters 2009. április 6-10.
 CEPEA Brazilian Agribusiness News. Ethanol, Hidrated price is 5 pct Lower than 2007/08 crop 2009. április 20.
 Lisa Anderson – Darlene Dessureault: Canada Bio-fuels Annual Report 2008. USDA 2008. december 18.
 European Bioethanol Fuel Association: 2008 fuel ethanol production in the EU 2009. április 2.
 William Westman – Jorge Sanchez – Jiang Junyang: China, Peoples Republic of biofuels 2008 annual report. USDA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>